

[Arne Bertelsen.]

„Det kunne vel ud fra dette synspunkt være rimeligt at udelukke enhver, der på grund af åndelige defekter eller af anden årsag er uskikket til at varetage sine anliggender. Han synes da så meget mindre skikket til at varetage almenhedens. Valgretsudelukkelsen må imidlertid af tekniske grunde være knyttet til et skarpt kriterium. Man har derfor valgt at knytte den til stedfunden *umyndiggørelse*, grdl. § 29 (I). Den retstekniske forskydning vil dog medføre, at langt fra alle inkapable udelukkes. Det er nemlig langt fra alle sindssyge, åndssvage og andre defekte, der umyndiggøres. Dette institut bringes som regel kun i anvendelse, når vedkommende råder over formue af nogen betydning.“

Professor Alf Ross fortsætter:

„På den anden side kan forskydningen også medføre udelukkelse, der er mindre velbegrunder, især når umyndiggørelsen skyldes legemlig mangel, sygdom eller anden skrøbelighed.....“

Vægebeskikkelse, der ikke er forbundet med umyndiggørelse, er uden betydning for valgretten.“

Med andre ord, efter det foreliggende lovforslag vil et stort antal patienter på statshospitaler og åndssvageanstalter blive valgberettigede, og efter forslaget skal der gives dem adgang til at afgive deres stemmer. Disse patienter skal måske også have brev fra statsministeriet.

Indenrigsministeren (Hans R. Knudsen): Jeg vil gerne takke for den tilslutning, der er givet de lovforslag, jeg har fremsat. Jeg tør vel antyde, at debatten om de foreliggende lovforslag ikke alene har været en forhandling om forslagernes indhold, men en debat om en række valglovsspørgsmål, som naturligt dukker op, når valgloven skal ændres. Jeg finder det helt rimeligt og rigtigt, at alle disse problemer tages op ved lovforslagernes første behandling. Jeg finder det også rimeligt, at det udvalgsarbejde, der må følge efter, kommer til at omfatte de problemer, der her er rejst. Så vidt jeg har kunnet følge den lange debat, har tilslutningen praktisk talt været enstemmig, måske med meget små forbehold på enkelte punkter, og dem skal jeg komme ind på.

De problemer, som har været rejst, og som ikke er omfattet af lovforslagene — jeg har noteret dem ned i al hast for at få et lille rids over, hvor vidtspændende de egentlig er — har drejet sig om mange spørgsmål. De har drejet sig om afstemningens afslutning, om det skal være kl. 20 eller kl. 21; de har omfattet afstemning gennem brevstemmer før indlæggelse på hospital; de har vedrørt metoden for optælling af stemmer, som den er fastsat i valgloven, og endvidere angået spørgsmålet, om valgdagen kunne henlægges til en søndag. Der har desuden været det store problem om ændringer i opstillingskredsene eller fuldstændig ophævelse af en opstillingskreds, og man har nævnt selve forholdstalsvalgsmåden. Så har man endelig drøftet de to store problemer: spærrereglerne og syges adgang til at stemme.

Jeg vil gerne først knytte nogle bemærkninger til diskussionen om adgang for syge vælgere til at afgive stemme. Jeg lagde mærke til, at det ærede medlem hr. Harald Nielsen sagde så afgjort, at hvis man ikke kunne tage syge i hjemmene med, bør andre syge ikke have adgang til at stemme. Jeg er ked af, at denne udtalelse faldt så kategorisk. Der kan i høj grad være grund til at overveje og afveje, hvor langt man kan gå med det skridt, som jeg tror vi alle sammen ønsker at tage: at give syge mennesker adgang til at stemme. Jeg er helt enig i de synspunkter, som det ærede medlem hr. Poul Sørensen gjorde gældende netop om forholdet mellem adgangen for syge til at stemme og bevarelsen af den hemmelige afstemning i størst mulig udstrækning. Det er vel dér, problemet melder sig for os alle sammen. Vi vil gerne give så mange syge som muligt adgang til at stemme. Jeg tror heller ikke, man ønsker at afvise problemet bare med en bemærkning, som jeg også hørte under debatten her i eftermiddag, om, at sygdom rammer jo inden for alle partier, og at det er nogenlunde ens, hvor mange stemmer partierne må afgive på grund af syge vælgere. Det er ikke tilfredsstillende for de syge selv. Der er mange syge mennesker — det ved enhver, som har haft forbindelse med patienter på en valgdag — som det har gjort ondt, at de ikke var i stand til at komme hen og afgive stemme. Derfor har jeg opfattet diskussionen her